

Перемогли мужність і героїзм

Чим більше віддаляємося від 1944-го, коли при визволенні району від німецько-фашистських загарбників гриміли канонади, тим яскравіше постає подвиг і героїзм радянських воїнів-визволителів. У надзвичайно важких умовах лісово-болотистої місцевості, у зимову відлигу довелося воїнам 397-ї та 143-ї стрілецьких дивізій вести бої з добре озброєним ворогом, який відчайдушно чинив опір.

Відбиваючи контратаки противника, частими дивізій 7 січня підійшли до м. Сарни, підступи до якого були прикриті опорними пунктами в районі села Карпилівка, станції Страшеве. Місто охороняли сили 102 охоронного полку, 637 і 258 запасні та 13 залізничний батальйони, 854 зенітний артилерійський дивізіон, 2 бронепоезди та 4 бронетранспортери. Піхоти ворог мав до 5 тис. чол. Противник був набагато краще озброєний, а також переважав кількістю в живій силі (1:1,7). Артилерії мали майже порівну. Варто зауважити, що залізнична станція відіграла величезне стратегічне значення для центральної та південної груп військ фашистів. Тому вони створили рубіж оборони на західному та південному березі річки Случ, укріпили і опорний пункт у с. Доротичі та в південно-східній частині міста.

Перед визволителями стояло завдання: очистити від ворога східний берег річки Случ, завоювати плацдарм на західному його березі, щоб потім з півночі та півдня завдати головного удару на правому фланзі, захопити місто Сарни й село Доротичі, вийти на рубіж до р. Горинь.

Жорстокі бої йшли 7-8 січня за підступи до Сарн. їх вели 635-й і 800-й стрілецькі полки 487-й досяг р. Случ, де й закріпився на східному березі. 9 січня фашистські резервні війська пішли в контратаку, прорвали наступ 800 стрілецького полку в районі Стрільська. Тому радянські бійці пішли в село й підняли місцеве населення, яке, озброївшись вилами, сокирами та трофейною зброєю, активно стало їм допомагати. Так, 30 солдатів під командуванням молодшого лейтенанта Поданьєва та місцевого населення Стрільська, яке вів за собою невідомий солдат-герой вийшли переможцями в цьому нерівному бою. Усіх його учасників нагородили орденами та медалями. Одним батальйоном 635 стрілецького полку, яким командував Георгій Сінченко (тепер почесний громадянин міста Сарни), форсували р. Случ, підійшли до залізниці й були за кілометр від міста. Таким чином, з 7 по 9 січня воїни 143-ї дивізії очистили від ворога підступи та перейшли Случ, закріпились на правому березі річки. 487 стрілецький полк здійснив маневр через Немовичі й 10 січня вів наступ з півдня на село Сарни, поступово з'єднався з 800 стрілецьким полком.

10 січня йшли жорстокі бої за місто. Наступ розпочався артпідготовкою Артилерія перенесла вогонь, вглиб оборони противника. З півночі від Люхчі активно вів наступ 800 стрілецький полк розбиваючи та захоплюючи вогневі точки противника. Тільки о 21 годині з трьох сторн розпочався штурм м. Сарни. Ворога радянські бійці все тісніше й тісніше брали в кільце. Бій набирав дуже жорстокого характеру. Кожен будинок противник пристосував для оборони. Німців звідти доводилось вибивати гранатами, штиками, автоматним вогнем. Боротьба йшла за кожні дім, вулицю.

І ось фашисти під шквальним вогнем визволителів стали шукати сиходу із міста. Важливу роль у штурмі відіграли два бронепоезди, що вчасно підійшли на допомогу радянським бійцям з півночі. Гарнізон противника був повністю в кільці. Солдати 300 і 635 стоілецьких полків продовжували ліквідовувати окремі фашистські угруповання. О 3 годині 11 січня бійці 143-ї стрілецької дивізії повністю оволоділи містом - важливим залізничним зуслом Сарни. 397 стрілецька дивізія підійшла на допомогу вже на підступах до Сарн зі сторони Дубровиці.

Решта фашистського гарнізону в кількості 300 солдат продовжували опір. І лише на 9 годину 12 січня ворога знищили. Радянські війська закріпились на рубежі р. Горинь, почалось визволення сіл Цепцевичі, Тутовичі, Кричильськ...

Були, звичайно, і втрати. Це сотні поранених і вбитих солдат, які сьогодні спочивають на військовому цвинтар - меморіалі Солдатської слави. Вічна слава й вічна пам'ять героям, які віддали своє життя в ім'я Перемоги.

Раїса Тишкевич